



## **ВСІХ НА СВОБОДУ!!! або Суд на сторожі дотримання змагальності чи обвинувального ухилу**

Пункт 4 статті 5 Конвенції вимагає від суду, що розглядає питання про тримання під вартою, забезпечення гарантій процедури судового розгляду, що є близькими до вимог статті 6 Конвенції (пункт 4 статті 5 Конвенції є *lex specialis* по відношенню до пункту 1 статті 6

Конвенції саме стосовно вимог щодо тримання під вартою). Судочинство має бути змагальним та завжди забезпечувати «рівність сторін».

Частина 3 ст. 331 КПК України надавала можливість суду за відсутності клопотань сторін, ініціювати питання доцільності продовження тримання обвинуваченого під вартою. Отже, в порушення судової функції, суд де факто виступав як сторона обвинувачення. У сторони захисту, справедливо, виникали сумніви щодо справжньої ролі суду по здійсненню нагляду за дотриманням прав на свободу та особисту недоторканість.

У зв'язку із цим, з метою врегулювання питань, які суперечать практиці Європейського суду з прав людини щодо застосування положень КПК України під час застосування запобіжних заходів, 18 жовтня 2022 року було прийнято Закон України № 2690-IX «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини», яким ч. 3 ст. 331 КПК України викладено у новій редакції, а саме: За наявності клопотань суд під час судового розгляду зобов'язаний розглянути питання доцільності продовження запобіжного заходу до закінчення двомісячного строку з дня його застосування. За результатами розгляду питання суд своєю вмотивованою ухвалою скасовує, змінює запобіжний захід або продовжує його дію на строк, що не може перевищувати двох місяців. Копія ухвали вручається обвинуваченому, прокурору та надсилається уповноваженій службовій особі до місця ув'язнення.

Крім того, зазначеним Законом, у ст. 199 КПК України передбачається, що у разі закінчення строку запобіжного заходу до проведення підготовчого судового засідання прокурор не пізніше ніж за п'ять днів до закінчення строку дії попередньої ухвали про застосування запобіжного заходу може подати клопотання про його продовження. Розгляд такого клопотання здійснюється слідчим суддею за правилами цієї статті.

У зв'язку із внесеними змінами до кримінального процесуального законодавства України, наша країна стала на крок ближче до Європейських стандартів щодо забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод.